

Ympäristöministeriölle

9.5.2019

Lausunto jätetty lausuntopalvelussa:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=402a9e66-ccb2-402d-babc-4a38059e5b2f&respondentId=08c3276a-355f-4e8b-80e0-f60c33232f4e>

Asia: Lausunto Länsi-Lapin luonnonsuojelualueita koskevaan asetusvalmisteluun (VN/963/2018)

BirdLife Suomi kiittää lausuntopyynnöstä ja toteaa asian osalta seuraavaa.

Esitämme seuraavia huomioita Länsi-Lapin suojelualueasetuksista. Kohdekohtaiset suojelurajausten laajennusehdotukset perustuvat pääsääntöisesti 2000-luvun alussa luontojärjestöjen ja Metsähallituksen välillä käytyyn dialogiprosessiin ja sen yhteydessä tehtyihin päätöksiin Pohjois-Suomen vanhojen metsien suojelun täydentämisestä. Tiedot ovat peräisin dialogiprosessin yhteydessä kertyneestä aineistosta ja www.retkikartta.fi -palvelusta. Lisäksi on tarkasteltu kohteiden sijaintia suhteessa valtion maiden soidensuojelun täydennyskohteisiin sekä erikseen mahdollisia linnustollisia arvoja kohteissa tai lähialueilla.

Useimmat ehdotetut suojelualueiden rajausten laajennukset sisältävät vain alueita, jotka on Metsähallituksen päätöksillä jätetty kokonaan metsätaloustoiminnan ulkopuolelle. Vain muutamalla suoalueella on esitetty joidenkin pienialaisten suojelualueen sisälle jäävien metsäsaarekkeiden liittämistä perustettaviin suojelualueisiin. Niiden metsätaloudellinen merkitys on hyvin vähäinen. Lisäksi on tehty linnustollisin joitakin laajennusehdotuksia kosteikoille ja vesistöille sekä ehdotuksia metsästyksen rajoittamisesta joillakin linnustollisesti merkittävillä alueilla.

Valtioneuvoston asetuksen mukaiset alueet

2. Kirvesaapa (Keminmaa, Simo): Alue on erittäin merkittävä vesilintujen, mm. metsähanhen pesimä- ja muutonaikainen kerääntymisalue, joten metsästyksen salliminen tällä alueella olisi merkittävä heikennys alueen suojelutavoitteille. Lisäksi Kirvesaapaan rajautuvat Elijärven altaat, jotka ovat erittäin merkittävä lintujen kerääntymä- ja pesimäalue. Huolimatta keinotekoisesta alkuperästään niillekin olisi turvattava jonkinasteinen suojelualuestatus.
3. Musta-aapa (Keminmaa, Simo): Alueella pesii mm. useita pareja metsähanhia ja kaikkia metsäkanalintulajeja, joten näiden lajien elinvoimaisuuden ylläpitämiseksi ja vahvistamiseksi se olisi tärkeää rauhoittaa metsästykseltä.
4. Kumputunturi (Kittilä): Outapäänrakan eteläosan metsätalouden ulkopuolelle MH:n päätöksellä jätetty alue (osittain dialogimetsää) tulee sisällyttää suojelualuerajaukseen, vaikka se onkin metsätalouden taseessa.

11. Tuulijoen suot (Kittilä & Kolari): Metsätalouden taseessa olevat suojelualueen sisälle jäävät metsäsaarekkeet tulee sisällyttää suojelualueeseen. Niiden hakkaaminen suojelualueen sisältä on joka tapauksessa hankalaa ja mahdollisten hakkuiden vuoksi tapahtuva työkoneiden kulku vaikuttaa suojellun suon luonnontilaan. Lisäksi saarekkeet ovat pieniä ja niiden hakkuiden taloudellinen tuotto on hyvin pieni.

12. Uurrekarkia (Kittilä): Suojelualueutta tulisi laajentaa vastaamaan alkuperäistä dialogimetsän rajausta, vaikka suojelualueen ulkopuolelle jätetyt kolme dialogimetsän osaa ovatkin metsätalouden taseessa. Suojelualueen eteläpuolella sijaitseva Uurrekarkianvuoma on erityisen arvokas luonnontilainen suo, joka sisältyy alkuperäiseen dialogirajaukseen.

14. Kurtakkoselkä (Kolari): Suojelualueeseen rajoittuvat metsätalouden taseessa olevat dialogimetsät tulee sisällyttää rajaukseen. Toinen niistä sijaitsee suojelualueen eteläpuolella ja toinen rajoittuu suojelualueen pohjoisnurkkaan.

15. Niesaselkä (Kolari): Metsätalouden taseessa oleva Paloselän dialogimetsä tulee liittää suojelualueeseen. Myös suojelualueen pohjoisosaan rajautuvan, niin ikään metsätalouden taseessa olevan dialogimetsän liittäminen suojelualueeseen tulee harkita. Jälkimmäisen lisäysehdotuksen ja perusteilla olevan suojelualueen väliin jää pienialainen (n. 5 ha) nuorehko talousmetsä, jonka liittäminen suojelualueeseen olisi perusteltua alueen yhtenäisyyden vuoksi.

16. Pikkulaenoja (Kolari): Nykyinen Mustavuoman lehtojensuojelualue sisältyy lähes kokonaan perusteilla olevaan suojelualueeseen. Ylläksen rinteeseen rakennetun uudehkon tien silta ylittää lehtojensuojelualueen pohjoisimman kärjen. Lehtojensuojelualueen kasvillisuuteen silta lieene vaikuttanut varsin vähän ja aikoinaan tien rakentamiseen lehtojensuojelualueen yli annettiin lupa. Perusteilla olevan Pikkulaenojan luonnonsuojelualueen rajauksesta tien koillispuolelle jäävä osa lehtojensuojelualueutta on kuitenkin rajattu pois. Tämä pieni lehtojensuojelualueen osa on syytä sisällyttää tulevaan suojelualueeseen jo senkin vuoksi, ettei Mustavuoman lehtojensuojelualueen rajauksen alueen ylittävän tien rakentamisen vuoksi tapahtuvasta pienentämisestä tule ennakkotapausta, jota voidaan käyttää perusteena muita suomalaisia suojelualueita mahdollisesti uhkaavien maankäytön hankkeiden toteuttamisessa.

24. Jaipaljukka (Pello): Suojelualueeseen rajautuu tai sen välittömässä läheisyydessä on useita dialogimetsiin sisältyviä metsätalouden taseessa olevia osa-alueita, joista osalla on suojelumetsän status. Nämä tulisi sisällyttää perustettavaan suojelualueeseen. Suosituttu Jaipaljukkan maisema- ja nähtävyyshanke tulee valtionmaiden osalta sisällyttää suojelualueeseen.

40. Jokela (Rovaniemi): Metsätalouden taseessa oleva Siikalammen suojelumetsä (dialogimetsä) perusteilla olevan suojelualueen eteläpuolella on tarpeen sisällyttää suojelualueeseen.

55. Viljusaapa (Salla): Metsätalouden taseessa oleva soidensuojelun täydennysohjelman kohde sijaitsee perusteilla olevan suojelualueen pohjoispuolella siihen rajoittuen. Tämä alue tulisi ainakin yhtenäisimmiltä ja suojelun kannalta merkittävimmiltä osiltaan sisällyttää tulevaan suojelualueeseen.

58. Saariaapa-Hattuselkä (Simo): Metsätalouden taseessa olevat suojelualueen sisälle jäävät metsäsaarekkeet tulee sisällyttää suojelualueeseen. Niiden hakkaaminen suojelualueen sisältä on joka tapauksessa hankalaa ja mahdollisten hakkuiden vuoksi tapahtuva työkoneiden kulku vaikuttaa suojellun suon luonnontilaan. Lisäksi saarekkeet ovat pieniä ja niiden hakkuiden taloudellinen tuotto on hyvin pieni. Edelleen, näin meneteltäessä muodostetaan yhtenäisempi metsä- ja suoluonnon kokonaisuus Runkauksen luonnonpuiston puoliskoien välille.

59. Oravakuusikko (Sodankylä): Alueeseen rajautuva metsätalouden taseessa oleva Raitiojätkän suojelumetsä (dialogimetsä) tulee erityisen merkittävänä vanhan metsän alueena sisällyttää perustettavaan suojelualueeseen.

60. Auringonkorpi (Tervola): Samaan suokompleksiin kuuluva Lapinaapa tulee sisällyttää suojelualueeseen. Koska kyseessä on huomattavasti Auringonkorpea vetisempi suo, sen vaikutus myös Auringonkorven vesitaseeseen on huomattava.

61. Kalhuaapa (Tervola): Metsätalouden taseessa olevat suojelualueen sisälle jäävät metsäsaarekkeet tulee sisällyttää suojelualueeseen. Niiden hakkaaminen suojelualueen sisältä on joka tapauksessa hankalaa ja mahdollisten hakkuiden vuoksi tapahtuva työkoneiden kulku vaikuttaa suojellun suon luonnontilaan. Lisäksi saarekkeet ovat pieniä ja niiden hakkuiden taloudellinen tuotto on hyvin pieni. Lisäksi alueen kaakkoispuolella on useita pieniä pirstaleisia soiden suojelualueita, joten koko alueesta kannattaisi muodosta yhtenäisempi suojelualuekokonaisuus ottamalla mukaan myös talousmetsäkäytössä olleita alueita.

63. Konttikivalo (Tervola): Luontopalveluiden taseessa oleva Konttijärven rannan ja rannan suuntaisen tien väliin jäävä kaistale tulee sisällyttää perustettavaan suojelualueeseen. Se on jo nykyisin osa Luontopalveluiden hallinnassa olevaa suojelumetsää.

64. Suuripää (Tervola, Keminmaa): Suojelualueeseen pitää ehdottomasti sisällyttää Kummunjärvi, jossa pesii mm. mustakurkku-uikkuja. Alueella on muutenkin monipuolinen ja runsas lepäilevä ja pesivä vesilinnusto. Suuripään alue kuuluu myös Suomen SPA-alueisiin ja Suomen tärkeisiin lintualueisiin (FINIBA), viime mainitussa arvioinnissa metsähanhen ollessa yksi kriteerilajeista. Näin ollen metsästyksen kieltäminen olisi erittäin perusteltua tämän alueen linnustoarvojen säilyttämisen kannalta.

Ympäristöministeriön asetuksen mukaiset alueet

12. Huuhkaja (Kittilä): Koko Huuhkajakoivikon suojelumetsä (dialogimetsä) tulee sisällyttää perustettavaan suojelualueeseen, vaikka osa siitä onkin metsätalouden taseessa.

13. Mieletonjärvi (Kittilä): Alue tulisi liittää Pallas-Yllästunturin kansallispuistoon, johon se rajautuu suoraan, eikä perustaa siitä erillistä luonnonsuojelualueita.

41. Kotkanpesämaa (Rovaniemi): Isovuoman-Uusijängän-Kurkirimmen soidensuojelun täydennysohjelman kohde, joka on metsätalouden taseessa, tulee ainakin tärkeimmiltä osiltaan sisällyttää perustettavaan suojelualueeseen.

42. Kuusilampi (Rovaniemi): Kuusilammen ympärillä sijaitseva Kuusilammen dialogimetsä tulee sisällyttää perustettavaan suojelualueeseen, vaikka se onkin metsätalouden taseessa.

48. Pisajärvi (Rovaniemi): Pisajärven suojelumetsään (dialogimetsä) sisältyvä metsätalouden taseessa oleva Enivaaralla sijaitseva erillinen osa tulee sisällyttää perusteilla olevaan suojelualueeseen.

51. Savioja (Rovaniemi): Perusteilla olevan suojelualueen läheisyydessä on metsätalouden taseessa oleva Vammavaaran suojelumetsä (dialogimetsä), joka tulisi sisällyttää suojelualueeseen.

53. Sillankorva (Rovaniemi): Suojelualue tulisi pyrkiä saamaan yhtenäiseksi kaakkoispuolen suojelualueiden kanssa, yhdistämällä ainakin Lamurinojan varren alueet suojelualueeseen.

BirdLife Suomen puolesta 9.5.2019

Aki Arkiomaa, toiminnanjohtaja